

Ernstige delicten van dierenactivisten blijven ongestraft en daders worden welwillend onthaald in de media

Posted on 19 september 2024 by Wouter Roorda

In de jaren zeventig en tachtig zaaide de extreemlinkse Rote Armee Fraktion (RAF, ook bekend als de Baader-Meinhof Groep) dood en verderf in de Bondsrepubliek Duitsland. De RAF ontstond eind jaren zestig uit de studentenrevoltes in Berlijn en radicaliseerde daarna snel.

De RAF zei op te komen voor de arbeidersklasse en sprak haar bewondering uit voor leiders als Mao Zedong en Ho Chi Minh die er in waren geslaagd de macht in handen van 'het volk' te leggen. Tegenwoordig zien we deze lieden uitsluitend als wat ze zijn: massamoordenaars. De RAF werd vanuit de DDR voorzien van wapens en middelen en tijdelijk onderdak als de politie haar te dicht op de hielen zat.

Overeenkomsten tussen terroristen en dierenbevrijders

De terroristen die zeiden te opereren namens de arbeidersklasse vonden echter geen weerklank bij diezelfde arbeidersklasse. Terwijl ze zichzelf zagen als voorhoede die beter dan de arbeiders zelf wist wat goed voor ze was, kregen ze slechts bijval uit radicaal-linkse hoek. Met name van marxistische wetenschappers en journalisten, die de redacties van media als *Der Spiegel*, *Stern* en *Die Zeit* bevolkten. De publieke omroep stond de eerste jaren eveneens weinig kritisch tegenover de RAF en gaf de terroristen volop een podium om hun boodschap via radio en televisie te verspreiden. Ook lang nadat de RAF was overgegaan tot het gebruik van grof geweld.

Het doel dat de middelen heiligt, radicale activisten die het beter weten dan iedereen en niet van plan zijn langs democratische weg verandering te bewerkstelligen, de personele verwevenheid van mainstream links en radicaal links en het in elkaar overvloeien van actiegroepen die zich binnen en buiten de kaders van de wet begeven, het komt ook allemaal terug in het boek *De Dierenbevrijders* dat Jeroen Siebelink dit jaar publiceerde over bijna vijftig jaar radicaal dierenactivisme. Siebelink schreef eerder een hagiografie over de Partij van de Dieren en vond het blijkbaar tijd voor een eerbetoon aan de mensen die onder het label Dierenbevrijdingsfront (DBF) al decennialang grote schade aanrichten onder het mom op te komen voor dierenrechten.

Zelf heeft Siebelink het over een ‘elegante en ludieke manier’ van actievoeren en ziet de uitgevoerde aanslagen als ‘kwajongensstreken’. De omgang met dieren is volgens hem ‘de grootste misdaad in de wereldgeschiedenis ooit’. Dit frame wordt vrijwel kritiekloos overgenomen in recensies van het boek in *Algemeen Dagblad* en *Trouw*. Siebelink kon ook rekenen op een welwillend onthaal in *Villa VdB* van omroep *MAX*.

Voor de claim dat radicale dierenactivisten veel steun kregen van een breed publiek levert Siebelink geen bewijs. Het tegendeel lijkt eerder waar, aangezien de vele actiegroepen die zeggen op te komen voor dierenwelzijn (inclusief de Dierenbescherming) nooit een substantiële achterban wisten te vergaren. De radicaliteit trok figuren aan als Volkert van der Graaf, die deelnam aan acties van het DBF.

Geen aandacht voor de slachtoffers

Hoofdpersoon in het boek is Peter Janssen, ook bekend als de Vegan Streaker. De hoofdstukken waarin zijn acties worden bejubeld, wisselt Siebelink af met een geschiedschrijving van bijna vijftig jaar radicaal dierenactivisme. Die geschiedenis staat bol van wetsovertredingen, zonder noemenswaardige gevolgen voor de daders.

Er is geen aandacht voor degenen die het doelwit zijn van deze acties. Integendeel, mensen die dieren houden en/of daarmee werken worden systematisch ontmenselijkt, waardoor elk ingezet middel gerechtvaardigd wordt. Schades die in totaal oplopen tot vele honderden miljoenen euro's ('de verzekering betaalt'), mensen wier onderneming te gronde wordt gericht, de gijzeling van een medewerker van een veilinghuis, insluipingen en bezetting van stallen, wat niet alleen huisvrede- of lokaalvredebreuk is, maar ook noodzaakt tot wekenlange quarantaine, brandstichting in gebouwen en van voertuigen, bedreiging van mensen, vernielen en bekladden van woningen, doxing, Siebelink stapt er gemakkelijk overheen en de genoemde media gaan het graag uit de weg. Dezelfde media en mensen die het spaans benauwd kregen toen iemand met een fakkel stond te zwaaien naar Sigrid Kaag.

Daden blijven ongestraft

Is het verschil met de RAF dan niet dat DBF geen dodelijke slachtoffers heeft gemaakt? Dat was meer geluk dan wijsheid. Met name de brandstichtingen, zoals die bij Dumeco en Tomassen Duck-To, hadden ook anders kunnen aflopen. Een andere belangrijke factor is dat het geweld van het DBF niet escaleerde, zoals bij de RAF. Waar de RAF uiteindelijk een flinke tegenreactie uitlokte, koos het Nederlandse establishment er als zo vaak voor om mee te buigen met de radicale actievoerders. Waarom zou je steeds grover geweld gaan gebruiken als je toch wel je zin krijgt?

De straffeloosheid van hun daden is de rode draad in de geschiedenis van het DBF sinds het ontstaan in 1978. Geen enkel opsporingsonderzoek leidde tot arrestatie van daders. Speciale opsporingsteams om het geweld aan te pakken, bleken bij navraag helemaal niet te bestaan. De spaarzame veroordelingen in de afgelopen vijftig jaar waren het gevolg van toevalstreffers, waarbij activisten op heterdaad werden betrapt of herkend en men niet anders kon dan hen vervolgen. Maar ook dan zorgden vormfouten, afzwakking van de tenlastelegging of het wegknoeien van

bewijs ervoor dat de daders er met wat schoffelwerk vanaf kwamen. DBF had vrienden in hooggeplaatste kringen, zoals voormalig CDA-staatssecretaris Joop van der Reijden die via de Utrechtse krakersbeweging de boodschap gaf dat men zich beter een tijdje koest kon houden.

Hoofdpersoon Peter Janssen krijgt in 2019 wel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van 15 maanden voor het in brand steken van vijf vrachtwagens bij eendenslachterij Tomassen Duck-To in Ermelo. Als hij voorwaardelijk is vrijgelaten, bezondigt hij zich tijdens zijn proeftijd meteen weer aan talrijke illegale acties die de nodige publiciteit genereren, echter zonder dat dit consequenties heeft.

Hoe het anders kan laat het boek ook zien. Janssen lapt in tal van landen de regels aan zijn laars. In Japan wordt hij in zijn kraag gevat en twintig dagen opgesloten zonder vorm van proces. Hij moet 1700 euro boete betalen, wordt daarna het land uitgezet en mag er nooit meer terugkomen. Het is de enige plek waar de Vegan Streaker zijn activiteiten vervolgens staakt. In het Verenigd Koninkrijk slaagt de politie erin met enkele gerichte infiltraties vlot een einde te maken aan de activiteiten van het Animal Liberation Front en verdwijnen de kopstukken voor lange tijd in de cel. Hierna is het afgelopen met het geweld.

Klap in het gezicht

Met radicale organisaties die buitenwettelijke middelen niet schuwen, lijken de opvattingen van radicale organisaties die zich aan de wet zeggen te houden, ineens een stuk gematigder. Het is een beproefde taktiek uit het actiewezen. Met de komst van DBF werden voorheen als radicaal geziene organisaties als Lekker Dier (nu Wakker Dier) ineens serieuze gesprekspartners voor de politiek en de media. Het heeft naar eigen zeggen sterk bijgedragen aan de effectiviteit van hun optredens. In het geval van radicale dierenactivisten bleek in het verleden de personele scheiding tussen organisaties die wel en niet binnen de kaders van de wet opereerden flinterdun. Vaak stonden degenen die illegale acties uitvoerden op de loonlijst van de meer reguliere organisaties.

Het boek van Siebelink is een klap in het gezicht van alle dierenhouders die zich aan de regels hielden maar wier bedrijf door dierenactivisten te gronde werd gericht, terwijl de overheid toekeek. Iets wat doorgaat tot op de dag van vandaag. Nog steeds zijn er aan de lopende band stalinsluipingen, zoals ook het boek laat zien. Er zijn meldpunten voor jachthutten, die dan ook vaak worden vernield.

Bezetting van restaurants

Restaurants zien dat hun menukaarten worden doorgelicht en zij met naam en toenaam worden gepubliceerd als zij in de ogen van activisten slecht scoren. Het leidt regelmatig tot een bezetting, wat niet alleen een avond aan omzet kost maar ook schade die voor rekening komt van de ondernemer. Want de rechter vindt bezetting van restaurants weliswaar niet geoorloofd, maar koppelt daar geen consequenties aan in de vorm van straf of schadevergoeding. Het *Dreigingsbeeld Terrorisme* stelt dat 'de Nederlandse dierenrechtenbeweging al lange tijd klein is en zich voornamelijk uit in vreedzame demonstraties'. Dat het tweede niet waar is, wordt door dit boek uitgebreid aangetoond.

Het is niet alleen onbevredigend dat daders voortdurend wegkomen met hun strafbaar handelen, maar ook nog mooie baantjes bemachtigen en gelegenheid krijgen hun optreden goed te praten zonder excuses te maken. Advocaat Otto Schily, die tal van illegale hand- en spandiensten leverde aan de RAF, werd in 1998 minister van Binnenlandse Zaken namens *Die Grünen*.

In Nederland was Jan Bonjer jarenlang actief binnen het DBF. Dit vormde geen belemmering voor een journalistieke carrière bij het *Algemeen Dagblad* en *Het Financieele Dagblad* en stond een benoeming als dijkgraaf bij Waterschap Hollandse Delta niet in de weg. Hoe kan iemand die jarenlang hierover heeft gelogen en laten zien maling te hebben aan de spelregels van de democratie worden benoemd in een functie waarin hij namens de overheid optreedt en regels moet handhaven? En dat zonder enige spijtbetuiging voor zijn eerdere handelen.

Bagatellisering van zware delicten

RAF-terrorist Knut Folkerts schoot op 22 september 1977 in Utrecht politieman Arie Kranenburg dood. Hij werd hiervoor tot twintig jaar cel veroordeeld, maar wist zijn gevangenisstraf te ontlopen door zijn uitlevering aan Duitsland. Hier kreeg hij twee maal levenslang voor misdaden die hij in Duitsland pleegde. In 1995 werd hij vrijgelaten. Omdat de Duitse justitie vindt dat hij heeft geboet voor de misdaden die hij in Duitsland pleegde, weigert men hem uit te leveren om de resterende straf in Nederland uit te zitten, hoezeer de weduwe van Kranenburg daar ook op aandrong.

Hoewel de aard van de gepleegde feiten van een andere orde is, gaat het om

hetzelfde principe: straffeloosheid van ernstige delicten. Ook Folkerts heeft nooit spijt betuigd. Dit boek dat zware delicten vooral bagatelliseert en afdoet als kwajongensstreken wrijft nog eens zout in de wonden van degenen die er het slachtoffer van werden. Dat perspectief ontbreekt volledig bij Siebelink, die ook zelf participeert in een illegale actie en de slachtofferrol reserveert voor de dieren namens wie hij en zijn medestanders het exclusieve recht claimen om te mogen spreken.

Wouter Roorda *publiceert regelmatig in Wynia's Week over hoe de schaduwwereld van de meningsvorming en besluitvorming in Nederland werkt.*

Wynia's Week verschijnt nu drie keer per week! *De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs.* ***Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk HIER. Hartelijk dank!***